

nummer 6 – januari 2013

Sociaal tolken en vertalen: strookt dat met de taalwetgeving?

De algemene vuistregels voor taalgebruik in Vlaanderen

- **Binnen de overheid: Nederlands**
- **Van overheid naar burger: Nederlands**
- **Van burger naar overheid: Nederlands**

Meer weten?

- **Taalwetwijzer**
www.taalwetwijzer.be
- **Vaste Commissie voor Taaltoezicht, Warandeborg 4, 1000 BRUSSEL**
tel.: 02-518 23 50
Fax: 02-518 26 20

Wat zeggen 'de taalwetten' of 'de taalwetgeving'?

Vlaanderen is Nederlandstalig. **Openbare besturen moeten er in het Nederlands communiceren met burgers.**

Dat staat in de taalwetgeving, voluit: de *Gecoördineerde wetten op het gebruik van talen in bestuurszaken* (van 18 juli 1966). Die wetten leggen vast welke taal de openbare besturen moeten gebruiken in hun contact met de burger.

In Brussel en de faciliteitengemeenten gelden andere regels.

Mag ik als overheidsdienst of als ambtenaar alleen Nederlands spreken?

Wat dan met burgers die mij niet begrijpen, doordat ze nog niet genoeg Nederlands kennen?

In bepaalde gevallen mag een dienst beperkt andere talen gebruiken als hij dat nuttig acht. Dat zegt de Vaste Commissie voor Taaltoezicht (VCT). De toepassing is dus soepeler dan de letter van de wet.

Merk je dat de communicatie stekt? Kom je daardoor niet tot dienstverlening? Dan mag je dus om pragmatische redenen een andere taal gebruiken. Dat kan alleen *uitzonderlijk*. Nederlands blijft de normale voertaal.

Mag ik een sociaal tolk of vertaler inschakelen? Of overtreed ik daarmee de wet?

- Als je een sociaal tolk inschakelt, kan jij zelf gewoon Nederlands spreken. Dus het mag. Op de achterzijde van deze fiche lees je onder welke voorwaarden.
- Het gebruik van een tolkdienst is niet strijdig met de wet. Dat staat in Omzendbrief BA 2005/03 van de Vlaamse Regering.
- Ook schriftelijke vertalingen zijn toegestaan onder bepaalde voorwaarden.

Voor wie gelden de taalwetten?

Ik werk voor een **privéorganisatie** mag ik de taal gebruiken die ik wil?

→ **Ja**, buiten een overheidsdienst gebruik je met klanten de taal die je wil. De taalwetten zijn alleen van toepassing op bestuurszaken.

Mijn organisatie krijgt een **overheidssubsidie** voor een activiteit. Mag ik de taal gebruiken die ik wil?

→ **Ja**

Mijn organisatie houdt een activiteit in lokalen of op een domein van een **overheid**. Mag ik de taal gebruiken die ik wil?

→ **Ja**.

Mijn organisatie of ikzelf treden op in opdracht van een **overheid**. Mag ik de taal gebruiken die ik wil?

→ **Nee**. Je moet dezelfde regels volgen als die overheid. De taalwetten zijn hier van toepassing. Je moet de voorwaarden respecteren om te communiceren in een vreemde taal, met een tolk of via een vertaling.

Vallen dus onder de taalwetgeving:

Onder meer: OCMW-ziekenhuizen, VDAB, Kind & Gezin, opvangcentra van Fedasil, overheidsinitiatieven voor bijzondere jeugdzorg.

Vallen dus **niet** onder de taalwetgeving:

Onder meer: 'vrije' ziekenhuizen, CAW's, privé-initiatieven in de bijzondere jeugdzorg, huisartsen, wijkgezondheidscentra.

Onder welke voorwaarden mag ik werken in een vreemde taal, met een sociaal tolk of vertaler?

De Vaste Commissie voor Taaltoezicht adviseert:

- Het gebruik van een vreemde taal moet een **bijzonder doel** dienen. Of je nu zelf de taal spreekt, of een sociaal tolk of vertaler inschakelt. Bijvoorbeeld: je wil bepaalde doelgroepen die geen Nederlands begrijpen, informeren over een dienstverlening.
- Dat doel moet ook **maatschappelijk belangrijk** zijn. Bijvoorbeeld: volksgezondheid, (verkeers)veiligheid, integratie, racismebestrijding.
- Je mag niet systematisch een vreemde taal gebruiken, maar slechts **uitzonderlijk of als overgangsmaatregel**. Wie een tolk inschakelt, kan Nederlands praten en toch begrijpen en begrepen worden.

Voorwaarden voor geschreven vertalingen

- De boodschap moet in de eerste plaats in het Nederlands bestaan. De geschreven anderstalige boodschap is slechts een vertaling van die Nederlandse tekst.
- Je moet 'Vertaling uit het Nederlands' vermelden bij de vertaalde tekst.
- Origineel en vertaling hebben dezelfde vormgeving.
- Een vertaalde boodschap bevat niet meer informatie dan het Nederlandse origineel.
- De anderstalige boodschap is bestemd voor een **specifiek anderstalig doelpubliek**.

Wat doet het Kruispunt Migratie-Integratie?

De **COC** (Centrale OndersteuningsCel Sociaal Tolken en Vertalen) is de ondersteuningsdienst van de Vlaamse sociaal tolk- en vertaaldiensten. Ze treedt op als expertisecentrum. Ze maakt deel uit van het Kruispunt Migratie-Integratie.

Hoe werken met tolken? Info vind je hier:

- **Website:** www.sociaaltolkenenvertalen.be > *tolk of vertaler inschakelen*.
- **Publicatie:** [Sociaal tolken en vertalen. Gids voor hulp- en dienstverleners](http://www.kruispuntmi.be) (pdf, www.kruispuntmi.be > *publicaties*)
- **Vorming:** 'Werken met sociaal tolken en vertalers' voor je organisatie: www.kruispuntmi.be > *vormingen*

Waar vind ik een sociaal tolk of vertaler?

www.sociaaltolkenenvertalen.be > *tolk- en vertaaldiensten*

Meer weten?

- tel. 02-207 97 35, elke werkdag van 9 tot 12 uur
- info@sociaaltolkenenvertalen.be

OVER DE INFOFICHES

Deze Infofiche is een uitgave van Kruispunt Migratie-Integratie vzw, Vooruitgangstraat 323 bus 1, 1030 Brussel. Tel. 02 205 00 50. info@kruispuntmi.be.

Met de Infofiches willen we heldere, beknopte en praktische antwoorden geven op veelgestelde vragen over migratie en integratie.

Je kunt alle Infofiches downloaden op onze website www.kruispuntmi.be

Verantwoordelijke uitgever: Hugo Durieux, Vooruitgangstraat 323 bus 1, 1030 Brussel